

Ódauðlegt verk

Í kvöld frumsýnir leikhópurinn Áhugaleikhús atvinnumanna Ódauðlegt verk um stríð og frið eftir Steinunni Knútsdóttur í Hafnarfjarðarleikhúsinu. Verkið, sem var forsýnt á alþjóðlegu leiklistarhátíðinni LOKAL, er viðleitni til þess að skilja hvað það er í mannlegu eðli og samskiptum sem leiðir til átaka og ófriðs og er þriðja verkið í fimm verka röð eða kvintológíu um mannlegt eðli sem leikhópurinn vinnur að með Steinunni. Verkin eru rannsókn á áráttuhegðun mannkyns og ófullkomleika. Þau feta sig inn í augnablikið þar sem maðurinn stendur berskjaldaður frammi fyrir guði og víðurkennir vanmátt sinn. Um leið og verkin eru hvert um sig rannsókn á mannlegu eðli eru þau einnig tilraun. Hvert verk um sig tekur á eiginleikum, þáttum eða áráttum í mannlegri hegðun og tilvist og varpa nýju ljósi á þekktar staðreyndir.

Áhugaleikhús atvinnumanna er hópur atvinnufólks í sviðslistum sem hefur áhuga á að frelsi ríki til óháðrar listsköpunar í samfélaginu. Leikhópurinn lítur á leiksýningar sínar sem vettvang til að velta áleitnum spurningum fyrir sér þó ekki sé langt í kímni og kæruleysi í vinnslu verkanna en frelsi hans snýst ekki síst um að skoða listsköpunarferlið sem frelsandi og leysandi afl í fögnuði og gleði. Markmiðið með starfinu er að skapa framsækin og áleitni sviðslistaverk sem í eðli sínu eru samtali við áhorfendur og eru óháð markaðsöflum. Leikhúsið vill ekki fara í viðskipta-

LEIKLIST Sýningar Áhugaleikhússins eru myndrænar eins og þessi mynd frá forsýningu verksins á LOKAL ber með sér.

MYND ÁHUGALEIKHÚS ATVINNUMANNA

samband við áhorfendur sína sem er oftast það eina sem áhorfendum er boðið upp á í leikhúsum landsins og býður þess vegna áhorfendum í samtali án endurgjalds og þiggur ekki aðgangseyri á sýningar sínar.

Listamenn leikhússins fengu nýverið úthlutað listamannalaunum svo nú geta þeir lagt meira í sýningar sínar. Þannig koma að sýningunni nú á verkinu aðilar sem ekki voru með í fyrra sinnið þegar verkið var forsýnt á LOKAL. Hilmar Örn Hilmarsson, textasmiðurinn Hrafnhildur Hagalín, og kórstjórinn Margrét Pálmadóttir. Hópurinn skipa sem fyrr Aðalbjörg Árnadóttir, Arndís Hrönn Egilsdóttir, Árni Pétur Guðjónsson, Hannes Óli Ágústsson, Hera Eiríksdóttir, Jörunn Sigurðardóttir, Kristjana Skúladóttir, Lára Sveinsdóttir, Marta Nordal, Orri Huginn Ágústsson, Ólöf Ingólfsdóttir, Sverrir Einarsson og Sveinn Ólafur Gunnarsson. Höfundur verksins og leikstjóri er Steinunn Knútsdóttir.

HVAÐ? HVENÆR? HVAR?

Fimmtudagur 06. maí 2010

→ Tónleikar

12.00 Jóhann Smári Sævarsson bassi og Antonía Hevesi píanóleikar verða með hádegis- tónleika í Hafnarborg við Strandgötu í Hafnarfirði. Á efnisskránni verða verk eftir Verdi, Mozart og Boito.

19.30 Á tónleikum **Sinfóníuhljómsveitarinnar í Háskólabíói** við Hagatorg verður leikinn Píano-konsert nr. 1 eftir J. Brahms og fyrsta sinfónía R. Schumann, Vorsinfónían. Nánari upplýsingar á www.sinfonia.is.

20.00 Valskórinn heldur tónleika í Áskirkju við Vesturbrunn. Á efnisskránni verða bæði íslensk og erlend sönglög. Sérstakur gestur verður **Egill Ólafsson**.

21.00 BluesAkademian heldur tónleika á Sódómu Reykjavíkur við Tryggvagötu.

→ Fundir

12.00 Kvenréttindafélag Íslands heldur súpufund, á Hallveigarstöðum við Tungútu í Reykjavík. **Salvör Nordal** flytur erindi undir fyrirsögninni **Lærdómar af bankahrúni**. Allir velkomnir. Enginn aðgangseyrir. Nánari upplýsingar á www.krfi.is.

→ Sýningar

Í **Ljósmýndasafni Reykjavíkur** við Tryggvagötu 15 (6. hæð), standa yfir sýningar á verkum **Jakobs Jakobssonar** og **Jónu Þorvaldsdóttur**. Opíð alla virka daga kl. 12-19 og helgaar kl. 13-17.

Erna G.S. hefur opnað sýningu á verkum sínum hjá **SÍM** við Hafnarstræti 16. Opíð mán.-fös. kl. 10-16.

→ Síðustu forvöð

Í sýningarsal **Íslenskrar grafíkur** við Tryggvagötu 17 (hafnarmegin), stendur yfir sýning á verkum bandarísku listakonunnar **Karinnu Gomez**. Sýningu lýkur á sunnudag. Opíð fim.-sun. kl. 14-18.

→ Kvikmyndir

20.00 Íslandsdeild Amnesty International sýnir mynd **Mat-hildu Piehl, The Kuchus of Uganda**, í húsaýrnum deildarinnar að Þingholtsstræti 27, (3. hæð). Aðgangur er ókeypis og allir velkomnir. Nánari upplýsingar á www.amnesty.is.

20.00 Í tilefni þess að 65 ár eru liðin frá lokum síðari heimstyrjaldarinnar verður heimildarkvikmyndin **Föðurlandsstyrjöldin mikla** eftir **Roman Karmen** sýnd hjá MÍR að Hverfisgötu 105. Á undan sýningunni flytur rússneski sendiherrann, **Andrei Tsyganov**, ávarp. Enginn aðgangseyrir og allir velkomnir.

→ Listahátíð

Listahátíðin **List án landamæra 2010** þar sem fatlaðir og ófatlaðir sameina krafta sína á sviði lista og menningar og skapa þannig fordæmi fyrir önnur svið samfélagsins. Frítt er á alla viðburði hátíðarinnar. Nánari upplýsingar á www.listanlandamæra.blog.is.

09.00 Opíð hús og vormarkaður verða í **Hæfingarstöðinni** við Skógarlund á Akureyri í dag og á morgun. Opíð kl. 9-11 og 13-15.30.

14.00 Listahópur **Iðjubeigs** opnar sýningu á myndlistarverkum, handverki og listmunum í Boganum, sýningarsal **Menningarmiðstöðvarinnar Gerðubergs** (Gerðubergi 3-5).

→ Ljósmýndasýningar

Á **Hárstofunni Eplinu** að Borgartúni 26 stendur yfir sýning á ljósmýndum **Anne Marie Sörensen**. Opíð alla virka daga frá kl. 09-18 og lau. kl. 09-15.

Sýning um fyrstu Listahátíð í Reykjavík

Nú er stutt í að Listahátíð í Reykjavík hefjist, hinn 12. maí, og er hún fertug: á fjórutíu ára afmæli Listahátíðar er vert að rifja upp aðdraganda og tilurð fyrstu Listahátíðarinnar sem haldin var í Reykjavík í júní 1970 og hefur af því tilefni verið tekin saman lítil sýning um fyrstu hátíðina. Listahátíðir höfðu menn haldið hér í borginni á árunum eftir stríð og stóðu þá ýmsar stofnanir að þeim ásamt bandalagsfélögum íslenskra listamanna. Síðast hafði verið blásið til slíkra hátíða með minna móti á sjöunda áratugnum en drögin að samfelldri sögu og stofnun Listahátíðar í Reykjavík má rekja til þess að Norræna húsið var opnað í Reykjavík í ágúst 1968.

Þar var valinn til forstöðu Ivar Eskeland, þekktur víða um Norðurlönd fyrir drift og lifandi áhuga á menningarstarfi. Hann fékk fljótlega þá hugmynd að hér í Reykjavík ætti að koma á laggirnar norrænni listahátíð þar sem allt hið besta í norrænum listum yrði á dagskrá. Þessa hugmynd sína viðraði hann við Pál Línal, þáverandi borgarlögmenn, sem tók vel í hugmyndina og kynnti hana fyrir borgarstjóra, Geir Hallgrímssyni.

Á sama tíma er hinn heimsfrægi þýðingur Vladimir Ashkenazy að flytjast til Íslands ásamt íslenskri konu sinni, Þórunni Jóhannsdóttur, og börnum. Hugmyndin um Listahátíð er kynnt fyrir Ashkenazy sem varð strax hrifinn og staða hans í vestrænum tónlistarheimi gerði honum kleift að kalla eftir greiðum. Fyrir hans sambönd hafði hátíðin fyrstu árin greidda aðgang að nokkrum virtustu tónlistarmönnum í heimi sem flugu hingað upp og léku með Sinfóníunni. Ashkenazy fékk íslenskan ríkisborgararétt árið 1972

MENNING

Listahátíð í Reykjavík – The Reykjavík Festival – Festspillene í Reykjavík, eins og hátíðin nefndist stóð yfir frá 20. júní til 1. júlí 1970. Kápa fyrstu dagskrár hátíðarinnar 1970 skartaði veggteppi eftir Ágerði Ester Búadóttur.

MYND NORRÆNA HÚSÍÐ

vörðuholti var sýning á grafíkverkum eftir norska listamanninn Edvard Munch og í Ásmundarsal sýning á breskri grafík frá árunum 1961–1966, en í Myndlistarhúsinu á Miklatúni, eins og það hét þá, sýning á íslenskri nútímalist. Framkvæmdastjórnar á hátíðinni voru tveir ungir menn, Davíð Oddsson og Hrafn Gunnlaugsson.

Á sýningu í Norræna húsinu sem opnað verður á laugardag má sjá minjar frá þessum umskiptatíma í íslensku menningarlífi: dagskrár, úrklippur úr blöðum, ljósmyndir og annað efni tengt þessari fyrstu Listahátíð í Reykjavík.

pbb@frettabladid.is

Met hjá Metropolitan-óperunni

Um helgina var greint frá því að sýningar Metropolitan-óperunnar í kvikmyndahúsum um víða veröld hafa aldrei verið vinsælli en á þeirri leiktíð sem nú er lokið. Hér á landi hafa sýningarnar átt vaxandi vinsældum að fagna meðal óperu- aðdáenda sem hafa sótt sýningarnar í Kringlubíói en þar er boðið upp á fullkomin gæði í beinni útsendingu frá óperunni í New York. Miðasala í ár taldi 22,2 milljónir miða og jókst aðsókn að sýningunum um 400 þúsund miða. Níu verk efni voru á útsendingarskránni og fóru til 44 landa og í yfir 1.000 salí. Síðasta útsendingin var 1. maí.

Síðasta sýningin á laugardag var Armida eftir Rossini með stjórnum Renee Fleming sópran og tenórnum Lawrence Brownlee. Hana sáu 105 þúsund í Norður-Ameríku og 84 þúsund í Evrópu og Suður-Ameríku. Með seinkuðum útsendingum í restinni af heiminum er áætlað að 250 þúsund áhorfendur hafi séð óperuna.

Hágæða útsendingar Metropolitan hafa á fimm árum náð til 5 milljón gesta. Á komandi vetri verða ellefu sýningar í boði í beinum útsendingum og hafa aldrei verið fleiri: Hefst efnisskráin á Rínargulli Wagners í nýrri sviðsetningu Kvíbbek-búans Robert Lepage hinn 9. október en eins og greint var frá fyrir all löngu í Fréttablaðinu er leikmyndin að miklu leyti byggð á íslensku myndefni. Þetta er fyrri sviðsetning Lepage á komandi vetri á Niflungahringnum en hann lýkur einnig efnisskránni: hinn 14. maí er bein útsending á Valkyrjunum. Það er meistarinn James Levine sem stjórnar þessum verkum á móti Lepage en meðal margra þekktara söngvara í meistaraverki Wagners er sá velski listamaður Bryn Terfel.

Levine fagnar nú fertugasta starfsári sínu hjá Metropolitan. Hann stjórnar þessum Wagner- verkum en einnig Don Pasquale eftir Donizetti með Önnu Netrebko hinn 13. nóvember, og Il Trovatore

MENNING Tvær fyrstu óperurnar í Niflungahring Wagners verða á efnisskrá beinna útsendinga Metropolitan næsta vetur. Robert Lepage stýrir sviðsetningunum sem sækja myndefni sitt til Íslands.

MYND/APP

eftir Verdi 30. apríl. Boris Godunov eftir Mussorgsky er á dagskrá 23. október og leikstýrir Peter Stein óperunni en Valery Gergiev stjórnar og Rússar í stærstu rullum: Ekaterina Semenchuk, Aleksandrs Antonenko, Oleg Balashov, Evgeny Nikitin, René Pape, Mikhail Petrenko og Vladimir Ognovenko. Annað stórstirni úr leikstjórástétt, Nick Hytner, leikhússtjóri National í London kemur og stýrir Don Carlo sem skartar Roberto Alagna. Annar frægur tenór kemur fram í Ifigeníu í Taris eftir Cluck í febrúar, Plácido Domingo. Önnur verk í útsendingarplani Met fyrir komandi vetur eru Stúlkan að vestan eftir Pucc-

hini, Lucia di Lammermoor eftir Donizetti, Le Comte Ory eftir Rossini, Capriccio eftir Strauss og er þá allt nefnt, en þeir sem vilja sjá hvaða söngvarar verða að syngja beint í Kringlubíói á komandi vetri gera best með að vippa sér á <http://www.metoperafamily.org/> og leita uppi dagskrána. Þar má líka kaupa aðgang að óperum í netheimum og lesa sér til um hvað verður á sviðinu vestanhafs – og að hluta til hér heima komandi vetur. Miðasala fyrir komandi vetur er á vef Sambíöanna en á vef þeirra er hún sögð hefjast þessa dagana vilji menn kaupa sér áskrift og tryggja sér númeruð sæti.

pbb@frettabladid.is

Auður hafs og stranda:
frumkvæði og sköpunarkraftur
til nýtingar menningararfs

Ráðstefna í Ketilhúsinu á Akureyri
föstudaginn 7. maí 2010. Ókeypis aðgangur.
Ráðstefnan er hluti Evrópuverkefnisins Fishernet.
Nánari upplýsingar á www.fishernet.is.

